

ACM

Associació
Catalana
de Municipis

Juliol de 2024

Nota informativa sobre el Reial Decret Llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i Orient Pròxim.

S'ha publicat al BOE, el dia 27 de de juny de 2024, el **Reial Decret Llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per a afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i Orient Pròxim i s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, energètica i social** (BOE núm. 155 de 27 de juny de 2024).

1. Introducció: el novè paquet de mesures amb l'objectiu de fer front a les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes bèl·lics d'Ucraïna i Orient Pròxim.

Amb caràcter introductor, fins a l'aprovació d'aquest Reial Decret Llei, el Govern de l'Estat ha aprovat un total de **vuit paquets de mesures amb l'objectiu de fer front a les conseqüències de la guerra a Ucraïna**, incloent-hi mesures tant normatives com no normatives, que s'han anat adaptant a l'evolució de la situació econòmica i social en cada moment. A més, aquest nou Reial Decret Llei adopta noves mesures amb la pretensió de no posar en risc la sostenibilitat de les finances públiques i el compliment de les regles fiscals en un moment en què es reactiven per a totes les administracions públiques.

Pel seu interès per a les entitats locals podem destacar-ne el **Títol I** dedicat a les **mesures fiscals, de caràcter retributiu i relatives als sistemes de finançament territorial**.

Pel que fa a les **mesures tributàries**, el Títol I del R.D Llei conté una rebaixa en l'IVA dels aliments (v. **arts 1 i 2**), modificacions en el mínim exempt de tributació de l'IRPF per adaptar-lo a la nova quantia del salari mínim interprofessional per a l'any 2024 (**art. 3**), l'establiment de nous incentius fiscals en l'IS i l'IRPF per a promoure inversions en vehicles FCV, FCHV, BEV, REEEV o PHEV o la pròrroga, per a l'exercici 2024 (**art. 4**) i la pròrroga dels beneficis fiscals a l'IBI i l'IAE previstos a l'art. 25 del R.D. Llei 20/2021 per a les persones afectades per l'erupció volcànica de l'Illa de la Palma (**art. 5**).

També, aquest Títol I recull **mesures en matèria de retribucions del personal al servei del sector públic**. En aquest sentit, l'**article 6** estableix un increment global màxim del 2 per cent respecte a les retribucions vigents a 31 de desembre de 2023, amb efectes des de l'1 de gener de 2024 a efectes de donar compliment a l'[Acord Marc per una Administració del Segle XXI](#) signat el dia 19 d'octubre de 2022 entre el Govern d'Espanya i les organitzacions sindicals UGT i CC00. Aquest Acord fixa un marc plurianual d'increment retributiu que s'estén entre els anys 2022 i 2024. Atesa la situació de pròrroga pressupostària existent cal aprovar una norma que reculli aquest increment retributiu per a l'any 2024. L'article que regula l'increment retributiu té **caràcter bàsic**

i es dicta a l'empara del previst als **articles 149.1.13^a CE («Bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica»)** i **156.1 CE**.

Per una altra banda, el Títol I també conté **mesures relatives als recursos dels sistemes de finançament territorial**.

Normalment, aquestes mesures —principalment, el càlcul dels lliuraments a compte que s'han de transferir a les CCAA i les entitats locals— s'inclouen a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat (en endavant, LPGE) però davant l'actual situació de pròrroga pressupostària dels PGE 2023 és necessari actualitzar-ne els lliuraments a compte perquè en cas de no fer-ho es generarien uns resultats financers no desitjats.

Per tant, l'**article 8 del R.D. Llei** regula la revisió quadriennal dels àmbits subjectius d'aplicació dels models de participació en tributs de l'Estat (PTE) per dotar-la de coherència amb l'**article 9** que estableix les regles d'actualització dels lliuraments a compte de la PTE corresponent a l'any 2024, establint el seu règim jurídic, els criteris de determinació de l'índex provisional d'evolució dels ingressos tributaris de l'Estat i els valors de referència per al càlcul dels lliuraments a compte. Aquestes preceptes tenen **caràcter bàsic** i es dicten a l'empara del previst a l'**art. 149.1.14^a CE** en el marc de les funcions de coordinació general de l'activitat financera de l'Estat i de les seves pròpies competències en matèria d'Hisenda Pública. A més, la pròpia **disposició final cinquena** reconeix aquest caràcter bàsic en els aspectes que afecten a les entitats locals (principalment, com veurem, els **articles 6, 8 i 9**).

Aquest Reial Decret Llei s'estructura en una part expositiva i una part dispositiva que consta de cinc títols, conformats per trenta-nou articles, tres disposicions addicionals, una disposició transitòria, una disposició derogatòria, set disposicions finals i un annex. Pel que fa a la seva entrada en vigor, **aquest reial decret llei entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat»**, per tant, el dia **28 de juny de 2024 (disposició final setena)**.

2. Increment retributiu del personal al servei del sector públic per a l'any 2024 (art. 6).

L'**article 6 («Increment retributiu del personal al servei del sector públic per a l'any 2024»)** del Reial Decret Llei 4/2024, de 26 de juny, estableix el següent:

«1. L'any 2024, les retribucions del personal al servei del sector públic podran experimentar un increment global màxim del 2 per cent respecte a les vigents a 31 de desembre de 2023, inclosos en aquestes últimes els increments derivats del que es preveu en l'article 19.Dos.2 de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2023, en termes d'homogeneïtat per als dos períodes de la comparació, tant pel que respecte a efectius de personal com a la seva antiguitat. Aquest increment retributiu tindrà efectes econòmics des de l'1 de gener de 2024.

2. Així mateix, amb efectes d'1 de gener de 2024, s'aplicarà, si és el cas, un increment retributiu addicional i consolidable del 0,5 per cent, respecte a les retribucions vigents a 31 de desembre de 2023, si la suma de la variació de l'IPCA dels anys 2022, 2023 i 2024 superés l'increment retributiu fix acumulat de 2022, 2023 i 2024.

A aquest efecte, una vegada publicades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) les dades de l'IPCA de l'any 2024, s'aprovarà l'aplicació d'aquest increment mitjançant Acord del Consell de Ministres, que es publicarà en el BOE.

3. **Les despeses d'acció social no podran incrementar-se, en termes globals, respecte les de 2023.**
4. **En el sector públic es podran realitzar aportacions a plans de pensions d'ocupació o contractes d'assegurança col·lectius sempre que no se superi l'increment global fixat en aquest apartat.**
5. **La massa salarial del personal laboral podrà incrementar-se en el percentatge màxim previst en els apartats 1 a 4 d'aquest article, en termes d'homogeneïtat per als dos períodes objecte de comparació.**
6. **Sense perjudici del que es disposa en els apartats 1 a 4 d'aquest article, les despeses d'acció social i la productivitat o retribució variable del personal laboral es determinaran en termes d'homogeneïtat respecte al nombre d'efectius.**
7. **Amb efectes d'1 de gener de 2024, les quantitats previstes en l'article 14, Capítols I i II del Títol III, articles 31, 32. Un i Disposicions addicionals vintena sisena, vintena setena i vintena novena. Dos de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2023, s'incrementaran en els termes establerts en els apartats 1 a 4 d'aquest article.**

Per la seva part, les quantitats previstes en l'article 13 i els annexos IV i V de la citada Llei 31/2022, de 23 de desembre, actualitzades conforme a la disposició addicional tercera del Reial decret Llei 8/2023, de 27 de desembre, s'incrementaran amb efectes d'1 de gener de 2024, en els termes establerts en els apartats 1 a 4 d'aquest article. Aquestes quanties s'incrementaran amb la part de la quota del Mecanisme d'Equitat Intergeneracional corresponent a l'ocupador aplicant-se el que es preveu en l'article 127 bis i la disposició transitòria quarantena tercera del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre.

8. Aquest article té caràcter bàsic excepte l'apartat 8 i es dicta a l'empara dels articles 149.1.13ª i 156.1 de la Constitució Espanyola».

En primer lloc, pel que fa a l'**apartat 1**, les retribucions vigents a 31 de desembre de 2023 són les vigents a 31 de desembre de 2022 incrementades en un 3,5% (2,5% d'increment no condicionat més els dos increments addicionals del 0,5% autoritzats pel Consell de Ministres amb posterioritat a l'aprovació de la LPGE 2023). Per tant, aquest **apartat 1 de l'art. 6 del R.D. Llei contempla un increment global màxim del 2% de les retribucions no condicionat.**

En segon lloc, l'**apartat 1** d'aquest article 6 estableix un incís final que diu que «**aquest increment retributiu tindrà efectes econòmics des de l'1 de gener de 2024**», per tant, serà necessari que cada Administració Pública realitzi el pagament dels endarreriments corresponents des del mes de gener de 2024 fins al mes en què es produeixi l'actualització de les quanties. Per exemple, si l'actualització es produeix el mes de juliol de 2024, s'abonaran en la nòmina d'aquest mes els endarreriments corresponents a 6 mesos (gener, febrer, març, abril, maig i juny) més el corresponent a la paga extraordinària meritada al juny.

Per una altra banda, pel que fa al personal laboral, l'**apartat 5 de l'article 6** estableix que la massa salarial podrà incrementar-se en el percentatge màxim previst del 2%, en termes d'homogeneïtat per als dos períodes objecte de comparació. També es podrà incrementar amb el 0,5% addicional en funció de l'evolució del IPCA.

A banda de l'increment global màxim del 2% no condicionat, l'**apartat 2 de l'article 6 del R.D. Llei 4/2024, de 26 de juny**, preveu un **increment addicional del 0,5% vinculat a l'evolució de l'IPCA**. En

aquest cas, com ja va succeir l'any 2023 amb els increments addicionals vinculats a l'evolució de l'IPCA, l'aplicació d'aquest increment resta condicionada a l'evolució de les dades del IPCA publicades per l'Institut Nacional d'Estadística (INE) i la **seva constatació mitjançant Acord del Consell de Ministres que haurà de ser publicat al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE)**.

Pel que fa a les **especialitats en la despesa d'acció social**, els **apartats 3 (pel personal funcionari) i 6 (pel personal laboral) de l'article 6** estableixen que aquestes despeses queden excloses d'aquest increment, per tant, les despeses d'acció social no podran incrementar-se, en termes globals, respecte les despeses de 2023. A més, en el cas del personal laboral, s'afegeix que *«les despeses d'acció social i la productivitat o retribució variable del personal laboral es determinaran en termes d'homogeneïtat respecte al nombre d'efectius»*.

Per últim, s'inclou un esment a l'**apartat 4 de l'article 6** a la **possibilitat de realitzar aportacions a plans de pensions o contractes d'assegurança col·lectius** sempre que no superin l'increment global fixat en aquest apartat.

3. Actualització límit retributiu màxim dels càrrecs electes locals previst a la D.A. 27ª LPGE 2023.

En relació a aquest punt, l'**apartat 7 de l'article 6 actualitza el límit retributiu màxim dels càrrecs electes locals amb efectes d'1 de gener de 2024** establert a la [Disposició Addicional Vint-i-setena de la Llei 31/2022, de 23 de desembre, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2023](#) (en endavant, **LPGE 2023**) d'acord amb la remissió efectuada per l'**article 75 bis de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases del Règim Local** (en endavant, **LRBRL**).

En aquest sentit, aquest precepte actualitza els límits màxims retributius dels membres de les Corporacions Locals, la qual cosa en cap cas no suposarà que de forma automàtica es produeixi un increment de les retribucions acordades pel Ple de la Corporació per als membres electes amb una dedicació—exclusiva o parcial—excepte si en el mateix Acord de Ple o en un altre de posterior s'hagués establert i previst la seva actualització de conformitat amb els increments retributius autoritzats per al personal al servei del sector públic i sense que en cap cas no es puguin superar els límits retributius màxims fixats a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a cada any.

4. Revisió quadriennal de l'àmbit subjectiu dels models de PTE i actualització dels lliuraments a compte de la PTE corresponent a l'any 2024 (articles 8 i 9).

Amb caràcter previ a entrar a analitzar el contingut dels dos preceptes esmentats al títol, cal dir que actualitzen i modifiquen la regulació inclosa als [articles 25 i 27 del Reial Decret Llei 8/2023, de 27 de desembre, pel que s'adopten mesures per afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i Orient Pròxim, així com per a pal·liar els efectes de la sequera](#) (BOE núm. 310 de 28.12.2023) i, per tant, d'acord amb l'apartat 1 de la disposició derogatòria única (*«queden derogades quantes disposicions d'igual o inferior rang s'oposin al present reial decret llei»*) es pot entendre que **aquests preceptes queden derogats** (derogació que expressament estableix el Preàmbul de la norma).

Malgrat això, en relació també al Reial Decret Llei 8/2023 esmentat, hem de recordar que la **dotació addicional dels recursos per a incrementar el finançament de les entitats locals per**

als saldos globals negatius de les liquidacions de la PTE 2020 reconeguda a la **Disposició Addicional Setena del Reial Decret Llei 8/2023** continua vigent.

En segon lloc, l'**article 8 del R.D. Llei 4/2024** regula la **revisió quadriennal dels àmbits subjectius d'aplicació dels models de participació en tributs de l'Estat** per dotar-la de coherència amb l'**article 9** que estableix les **regles d'actualització dels lliuraments a compte de la participació de les entitats locals en tributs de l'Estat corresponents a l'any 2024**, establint-ne el **règim jurídic, els criteris de determinació de l'índex d'evolució dels ingressos tributaris de l'Estat i els valors de referència per al càlcul dels lliuraments a compte de la cessió d'impostos estatals i de la participació corresponent a les variables població (a), esforç fiscal (b) i invers de la capacitat tributària aplicable als municipis no inclosos en el model de cessió d'impostos estatals.**

Per una altra banda, en l'àmbit financer s'estableix la **forma de determinació dels lliuraments de fons a favor de les entitats locals, una vegada entri en vigor la present norma.**

Per últim, en relació a aquest apartat, es fixa la **data límit per al subministrament per les entitats locals de les certificacions de l'esforç fiscal de l'any 2022** que es tindran en compte per al càlcul de la liquidació definitiva d'aquella participació corresponent a l'any 2024. Aquesta data límit és el **30 de juny de 2024** tal com ja s'havia establert a l'**art. 27.2 del Reial Decret Llei 8/2023, de 27 de desembre.**

5. Enllaços.

- [Reial Decret Llei 4/2024, de 26 de juny, pel qual es prorroguen determinades mesures per a afrontar les conseqüències econòmiques i socials derivades dels conflictes a Ucraïna i Orient Pròxim i s'adopten mesures urgents en matèria fiscal, energètica i social.](#)
- [Nota premsa Consell de Ministres de 25 de juny de 2024.](#)

Serveis Jurídics de l'Associació Catalana de Municipis i Comarques (ACM)

juridics@acm.cat

www.acm.cat/juridic

Carrer València, 231, 08007 Barcelona

Telèfon: 93 496 16 16